

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	Dato
	104.Irak.2-400. 73.B.176.	MENA, FNG	31. marts 2009

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2009-2010 afgives tilsagn på i alt 80,0 mio. kr. til styrkelse af genopbygningsindsatsen i Irak. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven opførte bevilling under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika.

Endvidere anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2009-2010 ydes gældslettelse til Irak i form af eftergivelse af restgæld på i alt 75,0 mio. kr. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven opførte bevilling under § 06.32.07. Lånebistand.

- b. **Baggrund**
Det følger af regeringsgrundlaget af november 2007, at regeringen vil styrke og konsolidere genopbygningsindsatsen i Irak i 2008-2010 ved at afsætte yderligere 100,0 mio. kr. Dette aktstykke vedrører udmøntning af 80,0 mio. kr. af disse midler til genopbygningsindsatsen i Irak. Endvidere vedrører aktstykket 75,0 mio. kr. i gældseftergivelse til Irak.

Selvom den politiske proces fortsat er skrøbelig, har Irak oplevet en demokratisk konsolidering. Menneskerettighedssituationen i Irak er fortsat alvorlig, og sikkerhedssituationen er stadig spændt, men antallet af voldelige anslag er faldet markant siden sommeren 2007. Den økonomiske vækst i 2008 anslås at være mindst 7,8 pct.

I november 2004 indgik Irak en aftale i Parisklubben, som indebar, at 80 pct. af Iraks gæld skulle eftergives. Samtlige faser af denne aftale er gennemført. I december 2008 besluttede Parisklubben, at de sidste 20 pct. af Iraks gæld skulle eftergives. Irak har opnået substantiel gældslettelse fra offentlige og private kreditorer. Den Internationale Valutafond (IMF) vurderer, at Iraks udlandsgæld var nede på 31,8 milliarder USD i slutningen af 2008, hvilket svarer til 39,7 pct. af BNP. Under forudsætning af, at der også opnås fremskridt vedrørende gældslettelse fra lande, som ikke er medlemmer af Parisklubben, skønnes Iraks gæld at have nået et bæredygtigt niveau.

Det bør understreges, at Iraks udlandsgæld ifølge IMF fortsat er følsom overfor en eventuel oliekrise eller et fald i olieproduktionen, hvilket særligt

kan gøre sig gældende efter 2011, hvor Irak ifølge Parisklubtaften skal begynde at tilbagebetale den tilbageværende gæld.

Finansudvalget har tidligere tiltrådt bevillinger til bl.a. genopbygningsindsatsen i Irak ved Akt 111 9/4 2003, Akt 158 15/6 2005 og Akt 106 25/4 2007.

Projektbeskrivelse

Formålet med den danske genopbygningsindsats er at bidrage til udviklingen af et stabilt og demokratisk Irak, som er i stand til at sikre økonomisk og social udvikling for landets befolkning. Eftergivelsen af bilateral gæld til Irak har til formål at styrke bæredygtigheden i Iraks udlandsgæld. Gældslettelsen vil bidrage til, at Irak får flere ressourcer til rådighed til genopbygning af landet.

Genopbygning

Hovedfokus i genopbygningsbistanden er kapacitetsopbygning af centrale myndigheder i Bagdad, herunder inden for migration, planlægning, menneskerettigheder, landbrug og transport. Der er udsendt op til 10 rådgivere tilknyttet et teknisk rådgiverkontor under ambassaden i Bagdad. Rådgivernes fokus er på træning, analyser, strategiudvikling m.v. i tæt samarbejde med relevante myndigheder. Der ydes tillige støtte til enkelte andre mindre initiativer, herunder til Institut for Menneskerettigheder, der gennem den irakiske projektpartner Basra Centre for Human Rights (BCHR) gennemfører træning og afholder workshops i respekt for menneskerettigheder og kvinders rettigheder i det sydlige Irak, samt den danske NGO International Media Supports aktiviteter i Irak. Herunder støttes et uformelt netværk af journalister i Irak med træning i faglige discipliner m.v. Der vil endvidere blive overvejet støtte til forberedelse af parlamentsvalg planlagt til december 2009.

Gældseftergivelse

På Irak-donorkonferencen i Stockholm den 29. maj 2008 tilkendegav udviklingsministeren, at Danmark var villig til at overveje at eftergive de resterende 20 pct. af Iraks gæld. Der er tale om eftergivelse af eksportkreditfordringer, og udgiften til gældseftergivelsen vil blive afholdt inden for bistandsbudgettet. Afhængig af kursudviklingen vil gældseftergivelsen være på op til 75,0 mio. kr. inkl. renter. Dermed er der tale om 100 pct. dansk gældseftergivelse til Irak, hvilket vil være et signal om fuld opbakning til den irakiske regering i dens bestræbelser på at genopbygge landet.

Budget

Det samlede budget andrager 155,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

1. Genopbygning.....	80,0 mio. kr.
Løbende kapacitetsopbygning og drift af rådgiverkontor	45,0 mio. kr.
Projektaktiviteter.....	30,0 mio. kr.
Budgetmargin.....	5,0 mio. kr.

<u>2. Gældseftergivelse.....</u>	<u>75,0 mio. kr.</u>
<u>I alt.....</u>	<u>155,0 mio. kr.</u>

Udgifter til genopbygning vil blive afholdt med 80,0 mio. kr. under § 06.32.02.15. Øvrige indsatser i Asien. Udgiften til gældseftergivelse af de garanterede eksportkreditter på 75,0 mio. kr. vil blive afholdt over § 06.32.07.14. Gældslettelse til udviklingslandene.

Væsentlige risikoelementer

Sikkerhedssituationen i Irak er fortsat ustabil, hvilket vanskeliggør gennemførelsen af bistandsindsatsen. En eksternt udarbejdet rapport fra april 2008 viste, at de danske genopbygningsindsatser hidtil er blevet gennemført med gode resultater, selvom de operationelle forhold i Irak er vanskelige.

Kapaciteten af den irakiske administration er fortsat begrænset. Den danske støtte er derfor fokuseret på at bidrage til kapacitetsopbygning i den irakiske administration. Den irakiske regerings anvendelse af den gæld, der eftergives, vil tillige afhænge af sikkerhedssituationen samt den fremtidige politiske og økonomiske udvikling i landet.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der for så vidt angår såvel § 06.32.02.15. Øvrige indsatser i Asien som § 06.32.07.14. Gældslettelse til udviklingslandene er tale om rammebevillinger, hvor totaludgiften overstiger 33,0 mio. kr., jf. særlig bevillingsbestemmelse under § 06.3. Bistand til udviklingslandene.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2009-2010 afgives tilsagn på i alt 80,0 mio. kr. til styrkelse af genopbygningsindsatsen i Irak. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven opførte bevilling under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika.

Endvidere anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2009-2010 ydes gældslettelse til Irak i form af eftergivelse af restgæld på i alt 75,0 mio. kr. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven opførte bevilling under § 06.32.07. Lånebistand.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.